

1.2

Opgavesæt H

FVU-dansk Trin 1

Forberedende voksenundervisning

Periode 1. april – 30. september 2021

Prøvetiden er

30 minutter til opgavesæt 1

1 time til opgavesæt 2

Eksaminandens navn	Eksaminandnummer
Jeg skriver under på:	
<ul style="list-style-type: none">- At jeg selv har udarbejdet besvarelsen uden hjælp fra andre- At jeg ikke har hjulpet andre med besvarelsen- At jeg har markeret tekststykker (citater), som andre har skrevet, med citationstegn og henvisning til kilden- At jeg har markeret citater fra tidligere bedømte opgavebesvarelser (også mine egne) med citationstegn og henvisning til opgavebesvarelsen- At jeg kun har brugt hjælpemidler, der var tilladt ved prøven- At jeg i øvrigt har overholdt alle regler for prøven.	
_____ Underskrift	

Prøveafholdende institution og sted	
Dato for prøven	Tilsynsførendes underskrift:

Opgave i læseforståelse

Vejledning

Løs opgaverne til læseteksterne på denne og de følgende sider.

Til spørgsmål med fire svarmuligheder er der kun et korrekt svar. Sæt kryds.

Opgaver til

”Du bor på dit drikkevand”

1. Hvor lang tid er vandet om at nå ned gennem jorden i Odense?

- Ca. 30 – 40 år
- Ca. 40 – 50 år
- Næsten 5.000 år
- Næsten 10.000 år.

2. Hvorfor skal vi ifølge teksten beskytte vores grundvand?

- Fordi det er det vand, som vi skal drikke i fremtiden.
- Fordi der ikke må komme bakterier i vandet.
- Fordi vandet er ved at slippe op.
- Fordi jorden ikke kan opsuge så meget vand.

3. Hvad gør VandCenter Syd for at passe på grundvandet?

- De sparer på vandet på vandværkerne.
- De planter træer og laver aftaler med landmænd.
- De sår blomster langs vejene.
- De opkøber landbrugsjord.

Du bor på dit drikkevand

I Odense får vi alt vores drikkevand fra grundvandet. Man kan faktisk sige, at vi bor oven på vores drikkevand. Derfor er det vigtigt, hvad vi gør på jordoverfladen - og hvordan vi passer på vandet under jorden. Det er nemlig det vand, vi skal drikke i fremtiden.

Hvad er grundvand?

Grundvand starter som regn eller sne. Når det regner, siver vandet ned i jorden. Hvor hurtigt det sker, er forskelligt fra sted til sted, fordi det kommer an på, hvordan jorden er. For eksempel har vandet meget svært ved at sive igennem ler, mens det til gengæld siver hurtigt gennem sand.

I Odense er grundvandet cirka 30-40 år om at nå ned gennem jorden. Andre steder i verden kan det tage helt op til 10.000 år.

Undergrunden er ikke tæt. Den består af en hel masse bittesmå korn af sand og ler. Mellem alle disse små korn er der huller, fordi kornene har forskellig form og størrelse. Det er i disse bittesmå huller, at vandet kan samle sig. På den måde ligner undergrunden lidt en badesvamp, der kan blive fyldt med vand.

I fare for at blive forurenset

Det er ikke kun vand, der siver ned gennem jorden. Det samme gør gift, benzin og gødning. Det betyder, at grundvandet kan blive forurenset - og derfor er det vigtigt at beskytte grundvandet, hvis vi også vil kunne drikke rent vand fra hanen i fremtiden.

Sådan beskytter vi grundvandet

I VandCenter Syd er det meget vigtigt for os at passe på grundvandet. Vi arbejder bl.a. med at plante skov og lave aftaler med landmænd for at beskytte jorden mod forurening. Du kan også selv beskytte grundvandet ved fx at købe økologisk og undgå sprøjtegift i din have.

Kilde: www.vandcenter.dk – 29.3.2020 (Bearbejdet)

Opgaver til

”Der er nogen, der ikke har rent vand”

1. Hvor får Reem vand fra?

- Fra en sø
- Fra en brønd
- Fra en vandhane
- Fra en flod.

2. Hvad er problemet med vandet?

- Det lugter grimt.
- Det er forurenat med kemikalier.
- Der er bakterier i vandet.
- Vandet er grønt.

3. Hvor mange mennesker i verden har problemer med at få rent drikkevand?

- Ca. 10 millioner mennesker
- Ca. 218 millioner mennesker
- Ca. 780 millioner mennesker
- Ca. 870 millioner mennesker.

Der er nogen, der ikke har rent vand

Når vi bliver tørstige, åbner vi for vandhanen og tager et glas godt og rent vand. Men sådan er det ikke alle steder i verden.

Det er tidligt om morgenen i en lille landsby i Sudan. I landsbyen bor Reem, som er 10 år. Om morgenen, mens solen står op, går Reem og en række andre børn ned til floden for at hente vand. De har plastikdunke med, som de fylder med det mudrede vand, inden de slæber det med tilbage til deres huse. Vandet fra floden er det eneste vand, børnene og deres familier har adgang til. Men vandet i floden er forurenet med bakterier, og familierne har ikke mulighed for at rense det, før de drikker det. Derfor kan børnene blive syge.

10-årige Reem fra en landsby i Sudan henter vand med hjem fra Nilen. Vandet i floden er forurenet, og flere børn er allerede blevet syge.
© UNICEF/2018/Meyer

Adgangen til rent drikkevand er et stort problem mange steder i verden, så Reem og de andre børn i landsbyen er ikke de eneste i verden, der drikker urent vand. Faktisk er der omkring 780 millioner mennesker i verden, der ikke bare kan tænde for vandhanen eller pumpe rent vand fra en lokal brønd. Det er især et problem ude på landet i mange afrikanske lande, der ligger syd for Sahara. Her er der ikke boret brønde, og vandet fra floder og små søer kan være fyldt med bakterier og smådyr.

Kilde: www.unicef.dk - 29.3.2020 (Bearbejdet)

Opgaver til

”Tips til at spare på vandet”

1. **Hvor mange liter vand bruger man cirka hvert minut i brusebadet?**

- 3 liter
- 6 liter
- 12 liter
- 15 liter.

2. **Hvorfor blander man luft i vandet?**

- For at spare mere end 25 procent
- For at gøre vandet blødt
- For at spare 12 liter vand om dagen
- For at gøre vandet mere perlende.

3. **Hvorfor skal man sætte et stykke toiletpapir fast i toiletkummen?**

- For at dæmpe lyden af toiletbesøg
- For at undgå kalkrande i toilettet
- For at se om vandet i toilettet løber
- For at beskytte kummen.

4. **Hvem har lavet de fire tips til at spare på vandet på badeværelset?**

Skriv svaret her: _____

Tips til at spare på vandet

Du bruger i gennemsnit 103 liter vand om dagen. Størstedelen bliver brugt på badeværelset, men det er nemt at skære dit forbrug ned.

Tips til at spare på vandet på badeværelset

Tag korte bade

Du sparer cirka 12 liter vand, for hvert minut du bruger mindre under bruseren.

Tjek toilettet

Sæt et stykke toiletpapir fast i kummen. Hvis det bliver vådt, løber dit toilet. Ældre toiletter bruger op til 15 liter vand pr. skyl. Nye toiletter bruger 3 til 6 liter vand.

Sluk for vandet

Sluk for vandet, når du børster tænder og sæber dig ind.

Brug luft

Med en vandhane, som blander luft i vandet, sparer du mere end 25 procent.

Kilde: Danske Vandværker

Kilde: www.danskevv.dk - 29.3.2020 (Bearbejdet)

Opgaver i skriftlig fremstilling

Vejledning

Du skal besvare to skriveopgaver:

- 1. Skriveforberedelse*
- 2. Skriftlig fremstilling*

1. Skriveforberedelse

Du har fået en ekstra høj vandregning, og du har fundet ud af, at det er, fordi toilettet i din lejlighed løber.

Du skriver derfor til viceværten for at lave en aftale om at få toilettet repareret. Inden du skriver til viceværten, skal du svare på spørgsmålene herunder:

1. Hvorfor skriver du til viceværten?

2. Hvad skal der stå i begyndelsen af e-mailen?

3. Hvornår vil du foreslå, at viceværten kommer forbi?

4. Hvem lukker viceværten ind?

5. Hvad skal du ellers huske at spørge viceværten om?

6. Hvordan vil du afslutte din e-mail til viceværten?

2. Skriftlig fremstilling

Du har fået en ekstra høj vandregning, og du har fundet ud af, at det er, fordi toilettet i din lejlighed løber.

Du skriver derfor til viceværten for at lave en aftale om at få toilettet repareret.

Du må gerne bruge punkterne, som du har skrevet i skriveforberedelsen på side 8.

Ny besked

Til:

viceværten@bogodt.dk

Emne:
